

Denna plan är upprättad som ett stöd vid

Kris och Krishantering

för ungdomsbrandkårer medlemmar i

Förbundet Sveriges Ungdomsbrandkårer

Definition.

En kris definieras oftast som en händelse där tidigare erfarenheter och reaktionssätt inte är tillräckliga.

Med krisstöd avses det psykiska och sociala omhändertagande som behöver vidtas i samband med olyckor, akuta krissituationer och liknande allvarliga händelser som kan utlösa krisreaktioner.

Beredskap för krisstöd.

På varje arbetsplats skall finnas den beredskap och de rutiner krisstöd som behövs med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och särskilda risker.

AFS 1999:7

Ideella föreningar bör också utarbeta och förbereda sig så att en beredskap finns för att tillgodose det behov av psykiskt och socialt omhändertagande som uppstår hos medlemmar som på olika sätt drabbas av akuta kriser, olyckor eller andra allvarliga händelser.

Kunskap om krisstöd.

Ungdomsbrandkåren har en direkt koppling till den kommunala räddningstjänsten.

Vid varje arbetsställe skall det finnas en handlingsplan.

Informera vid ett övningstillfälle om den handlingsplan som finns i Er kommun.

Kommunens POSOM grupp aktiveras vid större olyckor eller andra akuta händelser i kommunen eller när kommuninvånare är inblandade i olyckshändelser på annan ort.

Kommunens POSOM grupp kan också träda i kraft vid andra tillfällen då den ordinarie organisationen inte räcker till.

POSUM är en förkortning av **Psy**kiskt **Och** **Socialt Omhändertagande**

Handlingsprogram vid en krissituation.

Del I.

Vikten av samarbete:

En förutsättning för ett bra arbete är att samarbetet i föreningen fungerar och att det finns en tydlig rollfördelning.

Det krävs också regelbunden uppföljning av vidtagna åtgärder.

Upprätta tidigt dagboksanteckningar om vidtagna åtgärder.

Vid händelse, då pressen kommer att vara intresserad, utses omedelbart en kontaktperson.

Mycket viktigt: Ingen annan yttrar sig, utan hänvisar till denna person.

Se bil.

Observera att det inte bara är större olyckor som vi bör ha beredskap inför.

Även en händelse som dödsfall inom familjen eller i föreningen är det viktigt att vara beredd inför.

Kriser och deras förlopp.

Kriser är något som alla upplever i olika livsskeden. En del av dem förorsakas av olika yttre händelser t.ex. genom att någon avlider eller är med om en olycka.

1. Chockfasen

Denna fas kan vara från ett kort ögonblick till något eller några dygn.

☒ De drabbade har en känsla av överklighet.

- ☒ Detta är en sorts försvar mot smärtsamma och starka känslor som är aktiva inom den drabbade.
- ☒ Många drabbas av förändrad tidsuppfattning.
- ☒ Försök att visa omsorg och vänlighet, inge trygghet, ta ögonkontakt, ge dryck.
- ☒ Viktigt! Försök inte tvinga den drabbade att prata av sig

2. Reaktionsfasen.

Denna fas pågår normalt någon eller några månader, den drabbade återupplever händelsen och får minnesbilder.

- ☒ Man blir sårbar.
- ☒ Man blir rädd för nya olyckor.
- ☒ Man får svårt att komma ihåg.
- ☒ Man får skuld och skam.

3. Reparationsfasen.

Denna fas pågår från någon eller några månader, individen börjar sakta att vända sig mot framtiden igen.

- ☒ Man har accepterat det inträffade
- ☒ Man ser nya möjligheter i livet.
- ☒ Man börjar återuppta gamla kontakter.

4. Nyorienteringsfasen.

Denna fas pågår livet ut. Krisen finns som ett ärr och kanske som en möjlighet eller resurs inför framtiden.

Den genomgånga krisen är en erfarenhet som har ökat individens förståelse.

(detta avsnitt är sammanställt med hjälp av litteratur: Cederblad 1986, Atle Dyregrov 1989, Stig Johnsson, Dagfinn Winje, Gerry Larsson 1991)

Del II

Föreningsmedlems dödsfall efter sjukdom.

Om en medlem varit sjuk en längre tid, förbiser vi ofta att berätta om detta. Ungdomarna förstår därför inte alltid vad som håller på att hända och är därför dåligt förberedda på dödsfallet.

Vid dödsfall meddelar den som först får vetskap om detta sin ledare. Ledaren samlar föreningen snarast möjligt, gärna med hjälp av någon utsedd resursperson. Ledaren berättar vad som hänt. Informationen bör vara enkel och konkret.

Föreningsmedlems plötsliga dödsfall.

Oväntat dödsfall drabbar föreningen som en chock. Man har inte haft möjlighet att förbereda sig på händelsen.

Vid dödsfall meddelar den som först får vetskap om detta sin ledare. Ledaren samlar föreningens medlemmar omgående. Tidigare utsedd resursperson kallas omgående som hjälp.

- ☒ Gemensam samling vid flaggan.
- ☒ Gemensam minnesstund.
- ☒ Avsätt tid att prata om vad som hänt.

Tag kontakt med elevens skola.

Viktigt ! Har händelsen hänt i vår organisation sköts informationen av en enda utsedd person.

Polisen ansvarar alltid för att dödsfall meddelas anhöriga, vilket oftast sker tillsammans med präst.

ÖRBUNDET SVERIGES UNGDOMSBRANDKÅRER

Allvarlig olycka med flera skadade.

Den som får reda på händelsen kontaktar kommunens räddningstjänst som har etablerade kontakter att larma kommunens POSOM resurs.

Förälders dödsfall.

Då förälders dödsfall blir känt informeras ledare.

Beroende på familjens önskemål informeras föreningens medlemmar.

Blommor eller annan typ av hälsning kan sändas hem till medlemmen som mist sin förälder.

Ledares dödsfall.

Åtgärd i samråd med arbetsplatsen

Själv mord.

Se rubriken **Föreningsmedlems plötsliga dödsfall.**

☒ avsätt tid att prata om vad som hänt, vid flera tillfällen.

Viktigt: Ta hjälp av resursperson och i samråd med föräldrar.

Prata mycket om att undvika skuld känslor.

Några råd att använda:

- ☒ **Lugn motverkar oro.**
- ☒ **Struktur motverkar kaos.**
- ☒ **Tanke motverkar orediga känslor.**
- ☒ **Verbalisera, prata om händelsen.**
- ☒ **Information motverkar förlorad kontroll.**
- ☒ **acceptans och socialt stöd motverkar tillbakadragenhet och isolering.**
- ☒ **Handling motverkar hjälplöshet.**

Minnesstund.

Att genomföra en minnesstund känns ofta rätt. Kontakta kyrkan för hjälp att genomföra denna.

- ☒ Familjen underrättas om att en minnesstund skall äga rum.
- ☒ Minnesstunden bör äga rum dagen efter dödsfallet.
- ☒ Minnesstunden bör ha ett innehåll, någon läser en dikt och stunden avslutas med en tyst minut.
- ☒ Under hela minnesstunden bör levande ljus brinna och en blombukett stå på bordet.

Flaggning.

Flaggning på halv stång sker vid två tillfällen.

- ☒ Dag då dödsfallet inträffat eller dagen efter.
- ☒ Då jordfästningen äger rum
- ☒ Då jordfästningen är avslutad hissas flaggan i topp, varefter den halas ner vid ordinarie tid.

Vid flaggning på halv stång skall flaggan först hissas i topp och omedelbart därefter halas ner till angiven höjd. Vid flaggning ” på halv stång ” på fristående flaggstång, skall flaggan vara hissad till 2/3 av stångens höjd.

Begravning.

Man bör alltid vidtala berörd familj angående deltagande vid begravning.

.....

Denna plan är upprättad som ett stöd till föreningarna: 2004.01.31

Godkänd: Årsmöte 2004.03.27

Reviderad:

Kjell Dyberg Ek
Förbundsordförande

Bil.

Mediekontakt.

Information är viktigt vid kris och krishantering. Snabb och saklig information förhindrar ryktesspridning.

Massmedierna fyller två funktioner i samhället.

Dels är de en viktig informationskälla om vad som händer runt omkring oss, dels är de en förutsättning för att demokratin ska fungera.

Bakgrund.

Vid en kris eller krishantering ställs alla inblandade inför svåra uppgifter.

Detta kräver att föreningen har tänkt igenom och planerat för en händelse.

Mediernas mångfald har ökat, förutom de traditionella medierna har de senaste decennierna tillkommit t ex. internet vilket innebär att informationen går snabbt.

Många människor har möjlighet att snabbt söka information.

Mål.

Utse en eller två personer som är lämpliga och väl insatta i organisationen.

Vid en händelse skaffa så mycket information som möjligt.

Samarbeta med räddningstjänstens informationsansvarige.

Några grundtips.

Grundregel nummer ett: Ljug inte.

Förr eller senare kommer journalisten att få reda på hur det verkligen ligger till, och då är det inte roligt för den som har slingrat sig och försökt undvika sanningen.

☒ **Var öppen och tillgänglig.**

Försök att tänka igenom intervjun på förhand.

Ta det lugnt.

Det underlättar om media har viktiga telefonnummer med namn/funktion

förse redaktionerna med aktuella telefonnummer.

Försök att vara tillgänglig 24 timmar om dygnet

☒ **Lär känna journalisternas arbetsvillkor.**

Respektera ! Låt journalisten avgöra vad som är nyheten.

✘ **Ta initiativet – förekom dålig publicitet.**

Missförstånd och irritation kan undvikas om man informerar aktivt. Dölj inget.

✘ **Be om betänketid.**

Journalisten har oftast bråttom, men det är inte fel att kontrollera fakta. Återkom senare.

✘ **Var tydlig men kortfattad.**

Lyssna på frågan, och svara så enkelt och kortfattat det går.

✘ **Håll kontakten.**

När du får mer fakta eller nyheter kontakta journalisten. Glöm inte att informera alla som du haft kontakt med.

*EN GOD KONTAKT MED MEDIER I NÄROMRÅDET ÄR VIKTIGT.
DÅ DETTA UNDERLÄTTAR KONTAKTEN VID EN SVÅR HÄNDELSE.*

När medierna gör fel.

Rättelse: Det enklaste när en journalist har begått ett misstag är att ringa upp och påpeka det. Är det fråga om ett enkelt sakfel bör ingen journalist ha något emot att införa en liten notis som rättar till felet i nästa dags tidning eller sändning.

Litteratur: Massmedier kontakter KBM.
Spelregler för Press radio Tv